

Farní listy 4/24

V Lipníku nad Bečvou
5. července 2024

List farností: Lipník nad Bečvou, Osek nad Bečvou, Týn nad Bečvou

NUTNOST ŠABATU DUŠE

Věřící člověk by měl umět nejen obětavě pracovat, ale také spočinout – odpočívat v Bohu. Existuje něco jako „šabat duše“, který Bůh nabízí svým dětem. Je pro nás vskutku nezbytný: pokud do něj nevstupujeme, připravujeme se o životní rovnováhu. Riskujeme, že se staneme obětí přílišného aktivismu a stresu. Ztratíme ze zřetele, že svět je předně darem, který máme přijmout, a následně matérií, již přetváříme. Stavíme se pak na místo Boží a zapomínáme, že jsme jen služebníci neužiteční, ztrácíme smysl pro nezištnost, už nejsme schopni žasnout a kontemplantovat. Dnešní společnosti například nesmírně škodí, že ztrácí smysl pro neděli jako den odpočinku, kdy se člověk zdrží každé produktivní práce a na první místo staví hodnoty, jako je nezištnost, díkůvzdání, modlitba, přijetí a oslava života coby Božího daru, rodinných vztahů atd. Podle židovské tradice to není člověk, kdo zachovává šabat, nýbrž naopak šabat zachovává člověka, neboť chrání a uchovává podstatné hodnoty lidského života. Bez šabatu je člověk vydán napospas modlám produktivity a přichází o své lidství... Bláze člověku, jehož srdce došlo pokoje a stalo se místem odpočinku pro bratry a sestry, které umí přijímat s něhou a dobrotou.

(Podle J. Philippe Štěstí, kde ho nečekáš)

PRÁZDNINY A DOVOLENÁ

Děkuji, dobrý Bože, za čas volna. Otevři mi oči pro krásu svého světa, dej mi pozorný sluch pro hlas stvoření. Mluvíš k nám šuměním stromů, zpěvem ptáků, slovem Písma. Dej, ať tě nacházíme v přírodě, v její kráse, v tvém slově, v tvém milosrdenství. Děkuji ti za tvůj svět, za stromy, květiny, trávu, dary života, za radost. V tobě se raduji, sytím vši krásou, v tobě se stávám bohatým všim dobrým, Bože, má Radosti.

(Podle myšlenek Alfonso Pereiry)

RADOST, JÁSOT, CHVÁLA

je silné rozechvění duše, vyzařující stav vnitřní pohody, uspokojení a štěstí nad tím, co obsahuje a co pro nás znamená víra v Pána. I v Knize Žalmů je bezpočet modliteb inspirovaných jásavou chválou, klaněním se a velebením Boha.

*Ustavičně chci velebit Hospodina,
vždy bude v mých ústech jeho chvála.
V Hospodinu nechť se chlubí moje duše,
ať to slyší pokorní a radují se.
Velebte se mnou Hospodina,
oslavujeme spolu jeho jméno! (Žl 34)*

(Podle: Josef Hrdlička *Probud' se citero a harfo*)

DĚDICTVÍ OTCŮ ZACHOVEJ NÁM, PANE

První prázdninový týden pátého července, letos je to pátek, obracíme každoročně svůj pohled k dávným kořenům – k „základu naší kultury, písemnictví, státnosti a právního řádu“, u něhož stáli světci, svatí Cyril a Metoděj. „Na Velehradě bratři ze Soluně, Cyril a Metod, kázali nám spásu. Jazykem rodným Boží chválu pěli, mateřskou řečí knihy svaté psali“. Soluňští bratři k nám přišli roku 863. Oni jsou těmi otci, kteří nejen nám, ale celému Slovanstvu přinesli křest a s ním život v plnosti, připomíná Petr Piřha v knížce Svatí Cyril a Metoděj, Velehrad – symbol a úkol.

PATRON LIPENSKÉ FARNOSTI SVATÝ JAKUB APOŠTOL

Pocházel z Betsaidy u Genezaretského jezera v Palestině. Byl synem galilejského rybáře Zebedea a jeho manželky Salome. Se svým bratrem Janem se stali Ježíšovými apoštolů. Oba bratři spolu s Petrem byli účastní významných událostí: Vzkříšení dcery Jairovy. Proměnění na hoře Tábor. Byli také v Ježíšově blízkosti před zatčením v Getsemanské zahradě. Jakub jako první z apoštolů podstoupil mučednickou smrt. Papež Benedikt XVI. ve své homilii k tomuto světci prohlásil, že se od něj „můžeme naučit mnoha věcem; pohotovosti přijmout povolání Pána, i když vyžaduje, abychom opustili „lod“ svých lidských jistot – nadšení následovat ho na cestách, které on vytyčí, za hranice jakékoliv naší domýšlivosti, i ochotě vydávat mu svědectví s odvahou, je-li nutné až k nejvyšší oběti života. Všemohoucí věčný Bože, dej ať nás svědectví sv. Jakuba věrnosti Tvému evangelium posiluje a jeho přímluva nás stále chrání.

ZVON KE CTI SVATÉHO JAKUBA

Nejcennějším a zároveň nejstarším zvonem v lipenské farnosti i v našem regionu je zvon Jakub. Byl ulitý v roce 1464 olomouckým konvářem mistrem Jakubem a je zřejmě jediným známým zvonařským dílem tohoto kovoliče. Váží asi 2800 kg, má v průměru 124 cm. Zdobí ho reliéfy Ukřižování Páně, znak města Lipníka a ve věnci obsáhlý nápis gotickou minuskulí (malými písmeny abecedy), který v překladu říká: „Tento zvon zjednali prostřednictvím opatrných mužů občané města Lipníka ke cti svatého Jakuba, apoštola, patrona chrámu, léta Páně 1464. Ulil mistr Jakub. Králi slávy, přijď v míru.“ Srdce zvonu sv. Jakuba touhu – Králi slávy, přijď v míru! – rozeznává z pokolení na pokolení přes pět století.

(Více o zvonech v brožurce vydané farností za podpory Města v roce 2004)

CHYSTÁME SE NA POUŤ

20. – 22. září 2024 na poutní místa do Králík, Homole a Neratova v královéhradecké diecézi. Přírodní kulisy putování tvoří Hrubý Jeseník, Rychlebské hory a především Orlické hory s řekami Moravou, Desnou, Orlicí a jejich přítoky.

NERATOV

má svou minulost spjatou s Rokytnicí a Bartošovicemi v Orlických horách. Svou slávu získalo na počátku 60. let 17. století. Tehdy se jedné noci zdál rokytnickému faráři Kryštofu Floriánu Blažejovi krásný sen o Panně Marii, která jej požádala, aby nechal zhotovit její sochu. Farář dal milostnou sošku Panny Marie vyřezat a krátce po velkém požáru ze spálené Rokytnice se vypravilo 15. srpna 1661 procesí do Neratova, ve kterém sošku neslo šest mládenců. V Neratově ji šest dívek umístilo na oltář. Nedlouho poté, 8. září, se k sošce modlila žena zdejšího sedláka. Záznak jejího uzdravení z těžké nemoci se šířil krajem a neratovský svatostánek se stal vyhledávaným poutním místem. Na začátku 18. století, v roce 1723, byla zahájena stavba velkého poutního kostela Nanebevzetí Panny Marie. Chrám byl vysvěcen na svátek sv. Bartoloměje 24. srpna 1733.

Neratov byl v 16. století domovem nejen Čechů, ale hlavně osadníků z německy mluvících oblastí Durynska a Saska. Odlehlost místa chránila obyvatele i kostel před útrapami válek. Až přišel konec 2. světové války. Opilí rudoarmějci si vybrali za terč věžičku chrámu a zasáhli ji pancéřovou pěstí. Střecha vzplála, zvon i hodinový stroj se žárem roztavily. Obyvatelé provizorně opravili střechu, ale nebylo jim dáno dílo dokončit. Německé obyvatelstvo bylo odsunuto a kostel ve vylidněné vsi chátral. Po roce 1989 se začaly v Neratově sloužit poutní mše. Nejdříve pod klenbou nebeskou, později pod skleněným stropem. O znovuzrození neratovského kostela se zasloužil farář P. Josef Suchár. Když „zříceninu“ poprvé spatřil, slíbil Panně Marii, že kostel obnoví, pokud se podaří změnit socialistické zřízení státu. Po roce 1989 spolu se Sdružením Neratov přivedli do vesničky nové obyvatele, obnovili poutní tradici, v chráněném bydlení dali domov lidem s lehkým a středně těžkým postižením, v chráněných dílnách jim dali práci.

(Připraveno podle knihy
*Poutní místa a duchovní památky
Petry Koktavé a Zdeňky Pitrunové*)

KRÁLÍKY HORA MATKY BOŽÍ

Nad městečkem Králíky je zdaleka viditelný poutní areál. Vede k němu strmá křížová cesta s kapličkami na kopec, který se v době třicetileté války (1618-1648 – začátek pražskou defenestrací, 23.5.1618 – ukončení vestfálským mírem

SLOVO OTCE LIBORA

Milí farníci,

ukončili jsme další školní rok a je před námi většinou lidí oblíbený čas prázdnin. Chtěl bych se ještě krátce za uplynulým školním rokem ohlédnout. Velkou radost mi dělá výuka náboženství. Já jsem učil skupinku v Týně, kde se zároveň tři děti připravovaly na první svaté přijímání. Pak jsem měl další skupinu v Oseku, což byly děti prvního stupně, kam dojížděli také dva a posléze čtyři děti z Lipníka. V půlce školního roku se podařilo dát dohromady skupinku starších dětí v Oseku. Paní katechetka se věnovala starším dětem v Lipníku a každou druhou středu se scházela skupina dospělých. Každá skupina byla jiná, ale přestože je to řehole, byla to příjemná řehole a snad i užitečná. Velkou radost mi to činí především proto, že v kostele moc dětí nevidíme, tak můžeme trochu propadat skepsi a pesimismu. Pravda, čísla nejsou závratná, ale žijeme a věřím, že se pomalu blýská i na lepší časy. Na závěr školního roku jsme také vyrazili s dětmi na výlet do Punkevní jeskyně a na poutní místo Vranov u Brna, kde jsme zakusili pohostinnost místního Centra duchovní obnovy, kde nám připravili výborný oběd a kde jsme v bazilice po krátkém výkladu místního paulánského mnicha prožili krásnou mši svatou. Za mě to byl fajn společně strávený čas. Neodpustím si však malou poznámku, že jsem překvapen, kolik dětí už v červnu odjíždí na dovolenou. Myslím, že to není výchovně úplně šťastné řešení.

Na závěr velikonoční doby jsme také zkusili uspořádat novinku – dělání vaječiny v meditační zahradě. Začali jsme krátkou adorací v kostele a pak se přesunuli do zahrady, abychom na otevřeném ohni míchali vajíčka. Sešla se hezká parta, která si to moc užila a těší se na reprízu příští rok.

Možná také stojí i zde za zmínku, že po celý rok se intenzivně pracovalo na shánění dotací na opravu střechy sv. Františka a momentálně to vypadá, že jsme docela úspěšní a že možná už na příští lipenské hody bude střecha opravená. Tak snad to úplně nezakřiknu.

Před námi jsou prázdniny – čas prázdnin a dovolených, koupání a výletů, odpočinku a sladkého nicnedělání. V poločase, na konci července, společně oslavíme lipenské hody – mši svatou, společným obědem, požehnáním, odpoledním posezením na faře. Všichni jste srdečně zváni!

Všem vám přeji, abyste našli chvílku na zastavení v tom celoročním shonu, přepli do ležérního módu a opravdu se občerstvili. Přeji vám, abyste nezapomínali na jeden z nejdůležitějších zdrojů sil a energie, kterým je Boží milost a čerpali i tady skrze ztišení a modlitbu.

Krásné prázdniny!

o. Libor

1648) nazýval Lysá hora. V té době putovala na kopec za zpěvu mariánských písní procesí malých dětí; mezi nimi byl i malý Tobiáš Jan Becker z Králík. Okouzlený chlapec si umínil, že až vyroste, postaví na Lysé hoře kostel. Tobiáš dospěl, stal se svatovítským kanovníkem a později dokonce královéhradeckým biskupem. Poutě byly stále oblíbené, poutníků přibývalo, roku

1696 jich bylo tolik, že se králický farář Schliemann osmělil připomenout kanovníku Beckerovi dávný slib. Tobiáš se rozhodl splnit svůj dětský sen a začalo se stavět. Místní lidé byli tak nadšeni, že pomáhali bez nároku na odměnu, radovali se, že mohou uctít milovanou Pannu Marii. Kostel byl postaven za čtyři roky, Tobiáš Jan Becker mu věnoval obraz Panny Marie Sněžné a Lysé hoře se začalo říkat Hora Matky Boží. Kostel byl vysvěcen 21. srpna 1700 a začala stavba kláštera. Nejdříve zde byl řád servitů – Služebníků Panny Marie. Servity vystřídali r. 1883 redemptoristé. Poutní místo nebylo ušetřeno různých pohrom. Když se po 2. světové válce zdálo, že nastanou dobré časy, přišel duben 1950. Nastala Akce K: klášter byl uzavřen, obsazen komunistickou policií, řeholníci byli zajati. Pro svou odlehlou polohu v pohraničí byl vybrán jako internační a také koncentrační tábor pro řeholníky. Pod dohledem policie zde za ostatními dráty tvrdě pracovali do 60. let. Vystřídaly je sestry Neposkvrněného početí Panny Marie, které zde měly v izolaci pod dohledem státu dožít. Obětavě opatrovaly a udržovaly klášter i kostel od 70. let až do roku 2002. Od 70. let byl klášter opět přístupný veřejnosti. Navštívil ho těžce nemocný rodák Franz Jentschke. Prosil Pannu Marii o uzdravení. Stal se zázrak, jeho prosby byly vyslyšeny. Obnovil zdevastované kapličky křížové cesty a založil Nadaci Hory Matky Boží.

OBRAZ PANNY MARIE SNĚŽNÉ

dostal Tobiáš Jan Becker od hraběnky Putzardové ze Slatiňan u Chrudimi, u které působil jako vychovatel jejích vnuků. Tobiáš obraz velmi ctil, nakonec ho věnoval milované hoře Matky Boží. Zde byl ozdoben stříbrnou tunikou, perlami a zlatým řetízkem.

POUTNÍ DŮM

Byl postaven poblíž chrámu v roce 1850. Sloužil jako pohostinství a noclehárna pro poutníky. Vystřídali se tu vojáci, policisté, matky s dětmi z vybombardovaného Hamburku, angličtí váleční zajatci, sovětské vojáci či perzekvovaní kněží. V jeho zdech několik let přebýval i dobytek. Dnes Poutní dům opět hostí návštěvníky.

AMBITY

se čtyřmi kaplemi, s 42 obrazy světců, mučedníků a kajcníků a se 14 obrazy křížové cesty. Z ambitů ústí dveře na Nádvoří poutníků, klidné místo jako stvořené k odpočinku ve stínu šumících stromů. Uprostřed nádvoří stojí kaple Svatých schodů s kopii schodů, po kterých zbičován Ježíš stoupal k Pilátu Pontskému.

PAMÁTNÍK OBĚTEM INTERNACE

byl v poutním areálu otevřen v roce 2012. Historická expozice tvoří důstojnou připomínku internace více než pěti set řeholníků deportovaných a držených komunistickým režimem ve zdech kláštera.

VOJENSKÉ MUZEUM Králíky

Je muzeem s celoroční expozicí o armádě, obraně státu a československém opevnění budovaném v letech 1936–1938.

FARNÍ LISTY 4/2024

Svědectví účastníků smutného podzimu 1938, kteří budovali opevnění a byli připraveni i za cenu sebeobětování bránit svou vlast, najdeme v knize Zapomenutí hraničáři (Eduard Stehlík, Martin Vaňourek, Mohelnice 2002)

MĚSTSKÉ MUZEUM Králíky se pyšní sbírkou betlémů a expozicí o králickém varhanářství a tkalcovství.

POUTNÍ MÍSTO HOMOLE

Nedaleko Kostelce nad Orlicí mezi obcemi Borovnice a Lhoty u Potštejna se nachází poutní místo Homole. Původně prý tu stával hrad, který dobyl sám Karel IV. při bojovém tažení proti Mikuláši z Potštejna. Na konci 17. století zde vyrostl poutní areál díky hraběnce Terezii Eleonoře Ugarte v letech 1690-1696. Hraběnka byla vdovou po španělském generálu Ugarte, majiteli velkostatku Velké Meziříčí. Žila na zámečku v Borovnici. Peníze na stavbu areálu poutního místa jí poskytlo dědictví z rozsáhlého panství jejího bratra Františka Adama Eusebia, říšského hraběte ze Žďáru, posledního mužského příslušníka tohoto rodu v Čechách. Poutní areál tvoří barokní kostel Panny Marie Bolestné s výpravným přístupovým schodištěm. Kamenné schodiště má 153 schodů a 16 odpočívadel. Počty nejsou náhodné. Odpovídají počtu Zdravasů růžence radostného, bolestného a slavného včetně tří úvodních. Počet odpočívadel modlitbě Otče náš. Sochařská výzdoba pochází z dílny rodiny Hendrychů z Litomyšle. Kostel je obklopen malým hřbitovem a kaplemi sv. Jana Nepomuckého a Nanebevzetí Panny Marie. Jako třetí kaple vypadá kostnice. U západní branky na hřbitov jsou dvě klečící postavy, sv. Václav a sv. Jan Nepomucký.

Kromě poutního místa dala hraběnka na vrcholu kopce zbudovat první českou školu v tomto kraji.

(Zdroj: *Poutní místa a duchovní památky od Petry Koptavé a Zdeňky Pitrunové*)

ALTHANNOVÉ

Jsou šlechtický rod spojený svou historií i s naším městem a farností a setkáme se s nimi i na pouti v Králíkách. Rod je původem z Dolního Bavorska, založený ve 12. století, od 16. století usazený v Rakousku, později s významnými majetky na Moravě a v Čechách. Vedle jihomoravských Althannů se prosadila větev sídlící od poloviny 17. století na rozhraní východních Čech a Kladska – panství Králíky.

Na sklonku monarchie byl reprezentantem rodu Michael Robert Althann (1853-1919), který díky pozemkovému vlastnictví a čestným hodnostem měl zajištěné dědičné místo v rakouské, uherské a pruské sněmovně, byl též c. k. komořím. Díky sňatku získává po více než 100 let majetek na Moravě – Lipník nad Bečvou. Šlo o sňatek s hraběnkou Antonii Hatzfeld-Wildenburg (1856-1933), která byla

dědičkou části majetku Dietrichsteinů. Antonie, provdaná Althannová (26. září 1856 – 21. prosince 1933), po matce z rodu Dietrichsteinů, byla majitelkou panství, mecenášem lipenské farnosti. Althannům po její smrti připadly velkostatky Lipník n. B. a Hranice na Moravě s rozlohou 6 500 hektarů půdy s převládajícími lesními porosty. Posledním majitelem velkostatků Králíky, Svojsice u Kolína a Lipník n. B. byl syn Michaela Roberta – JUDr. Michal Karel Althann (1897-1987), v roce 1945 přišel o statky nejen v Česku, ale i v Polsku. Althannové žijí dodnes, mimo jiné na svém statku Murstetten v Dolních Rakousích, který nepřetržitě drží více než 400 let.

NA VÝLETĚ S DĚTMI do Punkevní jeskyně a na poutní místo Vranov u Brna

bylo skutečně krásně a dobře, jak píše v úvodníku otec Libor a svědčí pohodová fotografie.

Z KALENDÁŘE FARNOSTÍ ...

Červenec

3.6.	středa	Svátek sv. Tomáše
5.7.	pátek	Slavnost sv. Cyrila a Metoděje
6.7.	sobota	Sv. Marie Goretti; Den upálení mistra Jana Husa
7.7.	neděle	14. neděle v mezidobí
11.7.	čtvrtek	Svátek sv. Benedikta
14.7.	neděle	15. neděle v mezidobí
16.7.	úterý	Panna Maria Karmelská
21.7.	neděle	16. neděle v mezidobí
22.7.	pondělí	Sv. Marie Magdalena
25.7.	čtvrtek	Svátek sv. Jakuba apoštola
26.7.	pátek	sv. Jáchym a Anna, pout' na Starou Vodu
28.7.	neděle	17. neděle v mezidobí; Svatojakubské hody

Srpen

2.8.	pátek	1. pátek v měsíci
4.8.	neděle	18. neděle v mezidobí; sv. Jan Maria Vianney
6.8.	úterý	Svátek Proměnění Páně
9.8.	pátek	Svátek sv. Terezie Benedikty od Kříže, Adorační den v Týně
10.8.	sobota	Svátek sv. Vavřince
11.8.	neděle	19. neděle v mezidobí
15.8.	čtvrtek	Slavnost Nanebevzetí Panny Marie, Pout' k Panně Marii Na Spravedlnosti
18.8.	neděle	20. neděle v mezidobí
22.8.	čtvrtek	Panna Maria Královna
24.8.	sobota	Svátek sv. Bartoloměje apoštola
25.8.	neděle	21. neděle v mezidobí

FARNÍ LISTY vydala Římskokatolická farnost Lipník nad Bečvou. Vychází pro vnitřní potřebu farností Lipník nad Bečvou, Týn nad Bečvou, Osek nad Bečvou za přispění firmy TRUMF International. **Neprodejné!**

Starší čísla Farních listů a aktuální informace o životě farnosti najdete na internetové adrese www.farnostlipnik.cz

Tisk: TRUMF International, www.trumf.cz, www.koreni-vareni.cz

Příspěvky do Farních listů můžete donést na faru v Lipníku nebo zaslat na e-mail: falipnikn@ado.cz